

18 december 2020

Onderhandelaarsakkoord cao ZKN 2021

Eind 2020 vonden de onderhandelingen tussen ZKN en AVV plaats over de vijfde collectieve arbeidsovereenkomst ZKN. De onderhandelingen hebben geleid tot navolgend onderhandelaarsakkoord. Na accordering van het akkoord wordt mede op basis van de tekst van het onderhandelaarsakkoord de tekst van de nieuwe cao ZKN uitgewerkt en ondertekend.

Het onderhandelaarsakkoord over de nieuwe cao ZKN is in een bijzondere context tot stand gekomen: COVID-19 houdt de samenleving al maanden in haar greep en heeft grote impact op de medisch specialistische zorg en daarmee ook op de zorgverlening van zelfstandige klinieken en de werkzaamheden van de medewerkers.

De situatie voor de zelfstandige klinieken en de medewerkers is op dit moment als volgt:

- Zelfstandige klinieken verlenen geen directe COVID-19 zorg;
- Nadat in een groot aantal zelfstandige klinieken de zorgverlening tijdens de eerste golf moest worden afgeschaald naar een minimum is er in de tweede golf voor gekozen niet af te schalen.
- Er is nu voldoende zorgvraag aan de zelfstandige klinieken. De gevraagde zorg wordt door de medewerkers 'corona-proof' geleverd. Dat betekent anders werken: 1,5 meter economie, meer veiligheidsvoorzieningen, meer tijd en dus ook meer inspanningen van medewerkers en kosten voor klinieken om de zorgvraag adequaat te leveren;
- Onduidelijk is nog in hoeverre de in 2020 geleverde zorg door de verzekeraars wordt vergoed, zeker in de situaties waarbij zorgplafonds door zelfstandige klinieken worden overschreden. Relevant hierbij is dat zelfstandige klinieken meer verwijzingen krijgen vanuit huisartsen en ook patiënten zelf op zoek gaan naar zorgaanbod, daar waar de wachttijden in ziekenhuizen oplopen. Echter de financiële budgetten die voor 2020 aan de ziekenhuizen door de zorgverzekeraars zijn toegekend, blijven bij de ziekenhuizen en worden niet overgeheveld naar de zelfstandige klinieken;
- Er is voor zelfstandige klinieken nog onduidelijkheid over de werkelijke compensatiemaatregelen voor het opvangen van de extra gemaakte kosten als gevolg van COVID-19;
- Gesprekken tussen veel zelfstandige klinieken en de verzekeraars over de vergoedingen in 2021 lopen nog en verlopen moeizaam, uitkomsten zijn nog ongewis;

- De pensioenpremie van Pensioenfonds Zorg en Welzijn wordt per 1 januari 2021 verhoogd met 1,5%. Werkgever en medewerker dragen daar ieder voor 50% aan bij. Dat betekent een lager netto inkomen voor de medewerker en extra kosten voor de zelfstandige kliniek;
- Het is onduidelijk welke impact COVID-19 zal hebben op de zorgverlening en de financiering van zelfstandige klinieken in 2021.

Met inachtneming van deze bijzondere situatie en vanuit de overtuiging van ZKN en AVV dat het ondanks de vele onzekerheden van belang is om tijdig een nieuwe cao overeen te komen voor de zelfstandige klinieken en haar medewerkers, hebben ZKN en AVV onderstaande afspraken gemaakt.

ZKN en AVV zullen deze afspraken voorleggen aan hun wederzijdse achterbannen. AVV zal ZKN uiterlijk op 15 januari 2021 informeren over de uitkomst van de ledenraadpleging. Het streven is om bij een akkoord, de tekst van de cao 2021 kort daarna te ondertekenen en aan te melden bij het Ministerie van sociale zaken en werkgelegenheid, zodat de overeengekomen loonsverhoging bij de februaribetaling van de salarissen met terugwerkende kracht tot 1 januari 2021 aan de medewerkers kan worden uitbetaald.

Looptijd

De nieuwe cao ZKN heeft een looptijd van één jaar, te weten van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2021.

Algemene salarisontwikkeling

De salaristabellen van de cao ZKN en de salarissen van de onder de cao vallende medewerkers worden als volgt verhoogd:

- Met ingang van 1 januari 2021: 2%

Artikel 31.3 cao ZKN Betaald verlof in verband met bijzondere gebeurtenissen.

ZKN en AVV hebben vastgesteld dat dit artikel in de praktijk niet altijd in de geest van de bedoeling van cao-partijen wordt toegepast. Vooral in de situaties waarbij een medewerker deeltijd, in onregelmatige roosters werkt.

Artikel 31.3 cao ZKN luidt als volgt:

31.3 Betaald verlof in verband met bijzondere gebeurtenissen

1. *Je leidinggevende stelt je in de gelegenheid om aan de hierna vermelde gebeurtenissen gedurende de bij die gebeurtenissen vermelde periode deel te nemen. Je leidinggevende verleent jou, indien de bijzondere gebeurtenis op een dag valt die volgens jouw afgesproken ingeroosterde werktijden een werkdag voor je is, je daartoe betaald verlof.*

Om de bedoeling van cao-partijen duidelijk te maken hebben ZKN en AVV daarom besloten om navolgende toelichting bij het betreffende artikel in de cao ZKN op te nemen:

‘De essentie van lid 1 van artikel 31.3 ‘Betaald verlof in verband met bijzondere gebeurtenissen’ is dat je in de gelegenheid wordt gesteld om daadwerkelijk aan de planbare bijzondere gebeurtenis deel te nemen op de dag dat deze plaatsvindt of gevierd wordt. Je maakt daarvoor aanspraak op betaald verlof, als je bent of zou zijn ingeroosterd op de dag dat de bijzondere gebeurtenis plaatsvindt of gevierd wordt. Het is hierbij niet de bedoeling dat jouw ingeroosterde werktijden in een dergelijk geval aangepast worden, dan wel dat jouw werktijden bewust om de bijzondere gebeurtenis heen gepland worden. Het is ook niet de bedoeling dat je een werkdag moet inhalen vanwege reeds genoten betaald verlof in verband met de bijzondere gebeurtenis’.

‘Herstellen’ tussentijds gewijzigde tekst toelichting artikel 10 en artikel 13 cao ZKN

Tijdens de eerste golf van de COVID-19 crisis hebben ZKN en AVV besloten om de toelichting op artikel 10 en een aantal leden van artikel 13 tussentijds aan te passen. Gelet op de actuele situatie rond COVID-19 en de organisatie van het werk in de zelfstandige kliniek kunnen artikelen 10 en 13 cao ZKN als volgt worden aangepast:

Schrappen bij de toelichting bij artikel 10 cao ZKN:

Toelichting bij de tussentijdse wijziging van de cao met ingang van 30 maart 2020.

‘Als cao-partijen hebben ZKN en AVV in artikel 10 lid 8 cao ZKN afgesproken dat werkgever en werknemer in onderling overleg aanpassingen van de ingeroosterde werktijden kunnen overeenkomen. Een dergelijke aanpassing leidt vervolgens tot meer of minder gewerkte uren met een daarbij behorende compensatiemethode. Uit signalen van Zelfstandige klinieken wordt duidelijk, dat de als gevolg van de coronacrisis niet gewerkte uren van medewerkers soms worden geadmistreerd als minder gewerkte uren, welke in een later stadium zouden moeten worden gecompenseerd door extra te werken uren. ZKN en AVV stellen vast dat de mogelijkheid van het als werkgever en medewerker in onderling overleg afwijken van eerder afgesproken werktijden en roosters alleen van toepassing behoort te zijn in reguliere situaties en niet past op de situatie wanneer langdurig minder werk voorhanden is binnen een kliniek als gevolg van de coronacrisis. Zie ook de aanvulling bij artikel 10.1 lid 5. Ook het verplicht afschrijven van verlof – of PLB uren van medewerkers mag niet worden ingezet om vermindering van werk op te vangen.

Indien er door medewerkers niet kan worden gewerkt als gevolg van de coronacrisis zijn financiële steunmaatregelen geïnitieerd, bijvoorbeeld door de Rijksoverheid. Ten behoeve van de juiste toepassing van de steunmaatregelen is het verstandig om als Zelfstandige kliniek een separate

administratie bij te houden van enerzijds gederfde omzet en anderzijds daardoor niet gewerkte uren door medewerkers'.

Schrappen bij artikel 10 lid 5 cao ZKN:

Met ingang van 1 maart 2020 tot de datum waarop cao-partijen hierover tot nieuwe afspraken komen geldt als gevolg van de coronacrisis echter het volgende (zie ook hierboven bij de toelichting):

- a. Tijdens de coronacrisis kunnen als gevolg van afgenomen werk geen minuren worden bijgeschreven of meeruren worden verrekend;*
- b. Tijdens de coronacrisis wordt uitgegaan van het gemiddelde aantal uren per week dat je in jouw individuele arbeidsovereenkomst hebt afgesproken met je werkgever en waarop jouw salaris is gebaseerd of van de uren waarop de medewerker (wettelijk) recht heeft (bijvoorbeeld bij oproepkrachten).*

(Per 1 april 2021) vervangen van artikel 13 cao ZKN door navolgende (oude) tekst:

*Art. 13 Opnemen tijd-voor-tijd compensatie / flexibiliteitstoelage
{Dit artikel geldt vanaf 1 oktober 2019. Tot en met 30 september gelden de artikelen 18.1 en 18.2 en de artikelen 19.1, 19.2, 19.3, 19.4 en 19.5 van de cao ZKN 2017—2018. Zie bijlage 5 van deze cao.}
Dit artikel geldt vanaf 1 april 2021 teneinde eventuele in het tijdvak van 1 oktober 2020 tot en met 31 maart 2021 meer gewerkte uren vóór 31 maart 2021 met minder gewerkte uren te kunnen compenseren. Indien dat niet mogelijk blijkt worden de resterende meer gewerkte uren in april 2021 uitbetaald overeenkomstig lid 7 en 8 van dit artikel. Resterende minderuren komen per april 2021 te vervallen.*

- 1. De aanspraak op tijd-voor-tijd compensatie voor het werken op andere tijden dan de ingeroosterde werktijden (art. 11 cao) dan wel als compensatie voor extra gewerkte uren (art. 12 cao) wordt zo spoedig mogelijk opgenomen.*
- 2. Indien het belang van de Zelfstandige kliniek zich tegen het opnemen van de aanspraak op vrije tijd verzet, dan wel als je met je leidinggevende overeenkomt om de aanspraak op vrije tijd niet op te nemen, wordt de aanspraak op vrije tijd beschouwd als extra gewerkte uren.*
- 3. Door je leidinggevende wordt eenmaal per tijdvak van zes maanden vastgesteld of je meer uren hebt gewerkt of minder uren hebt gewerkt dan het aantal uren dat met jou in je individuele arbeidsovereenkomst is afgesproken (gebaseerd op dat tijdvak van zes maanden).*
- 4. De tijdvakken van zes maanden waarover de door jou gewerkte uren worden vastgesteld lopen van 1 oktober tot en met 31 maart (eerste tijdvak) en van 1 april tot en met 30 september (tweede tijdvak). Met instemming van de OR kunnen andere tijdvakken worden afgesproken.*
- 5. Heb je in het verstreken tijdvak van zes maanden meer uren gewerkt dan met jou in je individuele arbeidsovereenkomst is afgesproken dan is er sprake van uit te betalen meer gewerkte uren. Die meer uren worden in de eerste maand volgend op het verstreken tijdvak uitbetaald overeenkomstig lid 8 van dit artikel*

6. *Heb je in het eerste tijdvak van zes maanden minder uren gewerkt dan met jou in je individuele arbeidsovereenkomst is afgesproken, dan worden de te weinig gewerkte uren verrekend met de eventuele meer te werken uren in het tweede tijdvak van zes maanden. Aan het einde van het tweede tijdvak vervallen jouw op dat moment nog openstaande te weinig gewerkte uren. Er mogen geen verlof uren worden verrekend.*
7. *Over de in het verstreken tijdvak van zes maanden gewerkte meeruren ontvang je het voor jou op de uitbetalingsdatum geldende uurloon. De gewerkte meeruren tellen bovendien mee voor:*
 - *de opbouw van je vakantiebijslag*
 - *de opbouw van je vakantiedagen, feestdagenverlof en PLB-uren*
 - *de opbouw van je eindejaarsuitkering*
 - *je pensioenopbouw*
8. *Het uit te betalen uurloon over de in het tijdvak van zes maanden gewerkte meeruren wordt verhoogd met 5% flexibiliteitstoeslag. Het aldus berekende bedrag wordt uitbetaald in de eerste kalendermaand volgend op het verstreken tijdvak van zes maanden.*
9. *In overleg tussen jou en je leidinggevende kunnen de gewerkte meeruren eerder dan na zes maanden worden uitbetaald. In dat geval wordt het geldende uurloon uitbetaald inclusief de toeslagen van lid 7 van dit artikel, maar zonder de flexibiliteitstoeslag volgens lid 8 van dit artikel.*
10. *Bij het einde van de arbeidsovereenkomst worden te veel of te weinig gewerkte uren zoveel mogelijk gecorrigeerd binnen de opzegtermijn. Het resterende verschil wordt uitbetaald of verrekend met vakantie uren, dan wel ingehouden op je laatste salaris ~~(was art. 10.4 lid 5)~~.*

Afgesproken studies

ZKN en AVV hebben afgesproken om in 2021 navolgende studies te houden.

a. Tekst werkingssfeer cao ZKN

Artikel 1.1.1. cao ZKN luidt momenteel als volgt:

Een zelfstandige kliniek in de zin van deze cao is een rechtspersoon of een organisatorisch verband van meerdere rechtspersonen, waarvoor geldt dat:

1. *die rechtspersoon - of binnen dat organisatorisch verband ten minste één rechtspersoon - ingevolge de Wet toelating Zorginstellingen (Uitvoeringsbesluit WTZi: Staatsblad 2005, nr. 575) is toegelaten en*
2. *de aangeboden curatieve medische zorg in enige mate of volledig gefinancierd is in het kader van de Zorgverzekeringswet (Staatsblad 2005, nr. 358) en*
3. *die rechtspersoon als (kandidaat-)lid is aangesloten bij Zelfstandige Klinieken Nederland (ZKN).*

Uitgezonderd van werkgever in de zin van deze cao is de werkgever die als privékliniek geen van overheidswege gefinancierde zorg verleent.

ZKN en AVV stellen vast dat de afgelopen jaren ontwikkelingen in de organisatiestructuren zelfstandige klinieken plaats hebben gevonden en nog steeds plaatsvinden. Denk daarbij aan (de impact van):

- Overnames;
- Samenwerkingsverbanden en joint ventures;
- Ontwikkelingen binnen organisatorische verbanden, het concentreren van specifieke activiteiten in afzonderlijke rechtspersonen binnen een organisatorisch verband.

Daarnaast heeft een aantal zelfstandige klinieken de afgelopen jaren dispensatie gevraagd van de toepassing van de cao ZKN.

Dit alles overwegende hebben ZKN en AVV afgesproken om ontwikkelingen in organisatiestructuren in algemene zin in 2021 in kaart te brengen om vervolgens te bezien of de tekst van de werkingssfeer van de cao ZKN nog voldoende actueel en duidelijk is, teneinde te voorkomen dat groepen werknemers als gevolg van de inrichting van de organisatorische verbanden buiten de werkingssfeer van de cao ZKN komen te vallen.

Betreffende toepassing van de cao ZKN en de formulering van de werkingssfeer zijn partijen zich ervan bewust dat in de branche van de Nederlandse medisch specialistische zorg de cao Ziekenhuizen de algemeen verbindend verklaarde cao is en dat het daarom van belang is dat de indertijd gemaakte afspraken tussen sociale partners bij de cao Ziekenhuizen en de sociale partners bij de cao ZKN betreffende de erkenning van de cao ZKN en de automatische dispensatie van de cao Ziekenhuizen voor zelfstandige klinieken die lid zijn van ZKN, worden gerespecteerd.

b. Structuur salarisgebouw cao ZKN

Gedurende het jaar 2021 zullen ZKN en AVV gezamenlijk onderzoek doen naar mogelijkheden om de structuur van het salarisgebouw nog beter aan te laten sluiten bij de branche van de zelfstandige klinieken en de belangen van werkgevers en medewerkers. Bezien wordt wat eventuele aanpassingen in de structuur de juiste toetsingscriteria zijn. Daarbij kan ook worden bezien eventuele knelpunten die werkgevers en werknemers ondervinden bij de toepassing van het salarisgebouw in de dagelijkse praktijk.

c. Studie Duurzame Inzetbaarheid (DI)

ZKN en AVV hebben besloten om in 2021 een studie te houden naar het optimaliseren van de duurzame inzetbaarheid van medewerkers van Zelfstandige klinieken. Dit met in het achterhoofd het gegeven dat de pensioendatum in Nederland steeds verder opschuift en werkgevers en medewerkers er samen verantwoordelijk voor zijn dat medewerker(s) langer (fit) hun werkzaamheden kunnen blijven verrichten.

d. Workshop werkdruk

ZKN en AVV hebben afgesproken om in 2021 gezamenlijk een workshop te organiseren betreffende

‘Werkdruk in zelfstandige klinieken’. Daarbij zal aandacht worden besteed aan het fenomeen werkdruk en werkbeleving in het algemeen, de oorzaken van werkdruk en het doen van aanbevelingen voor het omgaan met werkdruk en het voorkomen van nadelige gevolgen van het ervaren van werkdruk op de lange termijn.

Aldus overeengekomen te Zoetermeer op 18 december 2020.

Paulette Timmerman-Gerritzen

Directeur ZKN

Martin Pikaart

Voorzitter AVV